

Asia: OM 16/41/2016

## **Pikaluottosäätelyn kehittämisvaihtoehdot**

### **Korkokatto**

**Korkokatto on syytä laajentaa koskemaan myös suurempia luottoja:**

Samaa mieltä

**Korkokatto on syytä asettaa suuremmissa luotoissa nykyistä korkokattotasoa alemmalle tasolle:**

Samaa mieltä

**Muut huomionne korkokaton laajentamista koskevasta ehdotuksesta ja sen vaikutuksista:**

Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) kanta on perusteltu kuluttaja-asiamiehen oikeusministeriölle toimittamassa lainsäädäntöaloitteessa 23.9.2016 (KKV/742/03.01/2016).

KKV katsoo, että korkokaton taso suuremmissa luotoissa voisi olla noin 30 %. Sama taso tuodaan esille myös oikeusministeriön arviomuistiossa.

KKV pitää tärkeänä, että lainsäädäntöhanke etenee kiireellisesti. Tästä syystä voi olla tarkoituksenmukaista valmistella ensin kiireellisimmät kuluttajaluottolainsäädäntöä ja sen valvontaa koskevat lainmuutokset ja erikseen sopimusehtojen kohtuuttomuutta koskevat lainmuutostarpeet.

Tiukentuvan säätelyn vuoksi tulisi erikseen arvioida muun muassa sosiaalisen luoton tuksen mahdollisuuksia paikata joltain osin luotonsaantitarpeita.

**Muuna kuin korkona perittäviä luottokustannuksia koskevan säätelyn tiukentaminen**

**Mitä mieltä olette luottokustannuksia koskevan sääntelyn tiukentamisesta yleisesti? Jos sääntelyä päädytään tiukentamaan, mitä sääntelymallia pitäisitte tarkoituksenmukaisimpana? Pyydämme teitä ottamaan mahdollisuuksien mukaan kantaa myös sääntelyn vaikutuksiin.**

KKV:n näkemyksen mukaan todelliseen vuosikorkoon perustuvaa korkokattoa on täydennettävä rajoittamalla myös muiden luottokustannusten määrää. KKV kannattaa todelliseen vuosikorkoon sidotun korkokaton lisäksi samanaikaisesti soveltuvan vuosikohtaisen prosentuaalisen luoton määrään tai luottorajaan sidotun rajan asettamista muuna kuin korkona perittäville luottokustannuksille.

Kuluttaja-asiamiehen lainsäädäntöaloitteessa on käsitelty arviomuistiossakin esille nostettuja luottokustannuksia, jotka heikentävät pelkästään todelliseen vuosikorkoon perustuvan korkokaton tehokkuutta. Esimerkiksi markkinoilla yleistyneiden nostopalkkioiden muodossa kuluttajat maksavat ja voisivat jatkossakin maksaa huomattavasti enemmän luottokustannuksia kuin ilmoitettua todellista vuosikorkoa vastaavan määrän, ellei muiden luottokustannusten määrää rajoiteta.

## Korkokattosäännöksen rikkominen

**Mitä mieltä olette ehdotuksesta?**

KKV kannattaa ehdotusta, jonka mukaan kuluttajalla ei olisi korkokaton rikkomistilanteissa velvollisuutta maksaa luottokustannuksia lainkaan. Elinkeinonharjoittajalla on velvollisuus noudattaa pakottavaa kuluttajaa suojaavaa lainsäädäntöä. Vastuuta tulee tehostaa myös sopimusoikeudellisella seuraamuksella muun muassa korkokattosäännöksen kaltaisen sääntelyn osalta.

## Vertaislainasaatavien viivästysseuraamukset ja perintäkulut

**Kantanne asiaan:**

Kannatan ehdotusta.

**Muita mahdollisia huomioita ehdotuksesta / vertaislainoja koskevasta sääntelystä yleisesti:**

-

## Kuluttaja-asiamiehen toimivaltuudet kuluttajaluottoja koskevissa asioissa

**Kantanne asiaan:**

Kannatan ehdotusta.

**Muut huomionne asiasta:**

KKV kannattaa ehdotusta ja perustelut on esitetty kuluttaja-asiamiehen oikeusministeriölle toimittamassa lainsäädäntöaloitteessa 23.9.2016 (KKV/742/03.01/2016) sekä kuvattu tiivistetysti oikeusministeriön arviomuistiossa.

KKV katsoo, että arviomuistiossa mainittujen säännösten (kuluttajansuojalain 7 luvun 8 §:n, 9 §:n ja 17 a §:n) lisäksi tulisi harkita, voisiko seuraamusmaksun määräämistä hakea ainakin kuluttajansuojalain 7 luvun 15 §:n 1 momentin, 17 §:n, 19 §:n ja 48 § rikkomisesta.

Eryteisesti luottosopimuksen tekemistä koskevan kuluttajansuojalain 7 luvun 17 §:n noudattamisessa on havaittu yleisesti ongelmia, joihin on toistaiseksi puututtu valvontatoimenpitein muun muassa verkkokaupparmaksamisen yhteydessä. Pelkkä sopimusoikeudellinen seuraamus ei näytä tehokkaasti turvaavan kuluttajien asemaa (KKO 2016:73).

Kuluttaja-asiamiehen tiedonsaantioikeuksien parantamistarpeita on käsitelty arviomuistiossa ja kuluttaja-asiamiehen oikeusministeriölle toimittamassa lainsäädäntöaloitteessa 23.9.2016 (KKV/742/03.01/2016). KKV katsoo, että tiedonsaantioikeuksien parantaminen tulisi huomioida asianmukaisessa yhteydessä.

## Kuluttajia koskevien summaaristen asioiden käsittely tuomioistuimessa

**Mahdolliset huomionne asiasta? Eryteisesti pyydämme ottamaan kantaa asiaan siltä osin kuin EU:n jäsenvaltioilla on siinä kansallista liikkumavaraa.**

KKV kannattaa näiden muutostarpeiden arvioimista kokonaisuutena. KKV:lla ei ole tässä vaiheessa lisättävää arviomuistiossa ja kuluttaja-asiamiehen oikeusministeriölle toimittamassa lainsäädäntöaloitteessa 23.9.2016 (KKV/742/03.01/2016) esitettyyn.

KKV:n näkemyksen mukaan summaarisen haastehakemuksen yksityiskohtaisempi sääntely voisi merkittäväällä tavalla edistää kuluttajien oikeuksien toteutumista käytännön tasolla. KKV kannattaa sääntelytarpeiden arvioimista niiltä osin, olisiko kuluttajasaatavaa koskevassa summaarisessa haastehakemuksessa nykyistä yksityiskohtaisemmin yksilöitävä ne seikat, joihin vaatimus perustuu.

## Muut huomiot

**Mahdolliset huomionne muista arviomuistiossa esille tuoduista kysymyksistä / pikaluotoista yleisemmin:**

Kuluttaja-asiamiehen oikeusministeriölle toimittamassa lainsäädäntöaloitteessa 23.9.2016 (KKV/742/03.01/2016) ehdotettiin eräiden kuluttajaluottosäännösten soveltamisalan laajentamista korottomiin ja kuluttomiin luottoihin.

Aluehallintovirastojen ja KKV:n yhteisessä autoluottoja koskevassa valvontakampanjassa loppuvuodesta 2016 havaittiin, että useat luotonvälittäjät mainostavat korottomia ja kuluttomia autoluottoja.

KKV katsoo, ettei ole perusteltua, että tällaiset luotot jäävät täysin esimerkiksi hyvää luotonantotapaa koskevan yleissäännöksen, kuluttajan sopimusrikkomuksen seuraamuksia koskevan sääntelyn tai luotonantajan ja myyjän yhteisvastuuta koskevan säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle. Myös luottokelpoisuuden arviointia koskevan säännöksen tulisi soveltua ainakin luottoihin, jotka soveltuvat määrältään auton hankintaan ja joissa maksuaika on yli vuoden, vaikka luotosta ei perittäisikään mitään luottokustannuksia. Tällaisista luotoista voi aiheutua vakavia maksuvaikeuksia riippumatta siitä, veloitetaanko luotosta luottokustannuksia. Ruotsissa yli kolmen kuukauden takaisinmaksuajalla sovittuihin luottoihin sovelletaan useita kuluttajaluottolainsäädännön veloitteita mukaan lukien luottokelpoisuuden arviointia koskevaa veloitetta. KKV katsoo, että mahdollisia lainsäädäntötarpeita tulisi selvittää myös Suomessa.

Hannula Paula